

Нáлио с. м. кто наливаетъ: Не е лудъ налё, ами далё. *Кн. 90.*

Наличие с. с. наружность: А то като промъни наличието си, расположението си не промъни. *Сб. 102.*

Нало (енклит.) союзъ по (после отрицат. предлож.): Не мой ми варте очи-те, Не мой ми сече рѣце-те, Нало ми обричи коса-та. *М. 64.* Нити *и* змия осбъна Нити *и* славе у дѣрво, Нало *и* това Милица. *Д. 34.* 76—78. Дали ти жалба за хоро, Или си рода познавашъ?—Не си рода-та познавамъ, Нало ми жалба за хоро. *Ч. 339.* Залибихъ либе хубаво, Доста е, мале, хубаво, Нало е младо глупаво. *З. 142.*

Наловиъ са ил. св. схвачусь: Наловили ся сж за поясъ, вѣртихъ ся. *Р. 78.* Наловать ся най напрѣдъ момци-тѣ, по тѣхъ момы-тѣ и млады-тѣ невѣсты за рѣце или за поясе-тѣ. *Ч. 11.* Щомъ ся събраха на ливадѣтъ наловиха ся всички-тѣ на едно хоро. *Ч. 37.* Орель-тѣ стон прѣдъ квачкѣ-тѣ и ся сили съсъ всѣкой начинъ да откажне отъ наловены-тѣ едно за друго дѣвойчета, които ся наричатъ пилцы. *Ч. 8.*

Налогъ с. м. налогъ. *Бог.*

Наложка с. ж. припарка: Можетъ да ся окажиятъ нѣколко птици съ хладкѫ водѣ, да имъ ся турятъ на корема омягчителни наложки (катаплазмы). *Л. Д. 1871 р. 129.*

Наложж ил. св. **Налагамъ** ил. дл. налогу, накладываю, обложу, обкладываю: Само Маддалена бѣше много беспокойна и туку влечеше зелени листове да трупа на капитанина, който безъ да ѝ откаже налагаше раната. *Л. Д. 1875 р. 144.* Ако е затѣкваніе, то нека ся кампѣ дѣте-то, да ся налага трѣбухъ-тѣ му съ брашно отъ ленено сѣмя. *Л. Д. 1870 р. 100. 2)*—**калпакъ**, шапка, надѣну, надѣваю: Ропашавъ си кожухъ паметна, Юнашки калпакъ наложи. *Ч. 229.* Като ме, буле, обесѣдѣ, Да ми наложишъ шапка-та. *Д. 48, 31—33.* Нѣмамъ никога кой да ми заповида; самси си налагамъ калпакъ-тѣ и самси са у него упытвамъ. *Зк. 178. 3)*—**зѣлникъ**, начиню пирогъ: Дорде баба-та да го (зелникъ-тѣ) наложи—Каца пресоль изложи, Каца масло наложи. *Ч. 229. 4)*—**съ тоягж**, бую шалкой: Магарищарь-тѣ налага магаре-то съ тоягж. *Сб. 27. 5)* прикажу, приказываю: Строго имъ налага майка-та, какъ трѣба да почитатъ момци-тѣ. *Ч. 61. 6)* предпину предписываю: Царить ми отговори: тоя законъ е много вѣхтъ и на сѣки безъ исключеніе ся наложва та за това трѣба да го назимъ. *Х. П. 60.*

Налудничадъ (налудничевиять) пр. глуповатый. *Ц.*

Налучж ил. св. 1) угадаю, догадаюсь: Телемахъ търсяше объясненіе въ очите му и са стараеніе да налучи мыслите му (*et tâchait de deviner toutes ses pensées*). *Т. 122.* Така, така, азъ налучихъ, тя *и* въ кулж-тѣ у главарь-ать. *Р. 158.* Да си глядатъ мои-ты на бобъ, на карты